

عنوان مقاله:

واکاوی و مدل سازی توزیع مکانی بیماری های تنفسی مرتبط با عوامل محیطی (مطالعه موردی: استان کردستان)

محل انتشار:

فصلنامه علوم و تکنولوژی محیط زیست، دوره 22، شماره 7 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

عبدالله فرجی - استادیار آب و هواشناسی، دانشکده انسانی، دانشگاه زنجان، زنجان

محمد کمانگر - دانشجو دکتری آب و هواشناسی، دانشکده انسانی، دانشگاه زنجان، زنجان

فیروزه قادری - کارشناس پژوهش جهاد دانشگاهی، کردستان

خلاصه مقاله:

زمینه و هدف: سلامت جسمی و روحی انسان تا حد زیادی به شرایط آب و هوایی مکان زیست او بستگی دارد. شناسایی عوامل محیطی ایجاد یا تشدیدکننده بیماری ها در بهینه کردن تصمیم گیری برای پیشگیری و کنترل می تواند مفید باشد. هدف از این تحقیق تحلیل مکانی بیماری های تنفسی و ارتباط آن با عوامل محیطی به منظور شناخت توزیع مکانی، کشف خوشه ها و مدل سازی پیش بینی مکانی است. روش بررسی: جمعیت مورد مطالعه افراد دارای بیماری های تنفسی مراجعه کننده بین بازه زمانی ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۶ به مراکز درمانی و محدوده مورد مطالعه استان کردستان است. با توجه به پراکندگی بیماران از آماره بیضوی انحراف استاندارد مکانی، میانه مکانی و شاخص موران جهت بررسی و برای مدل سازی با استفاده از متغیرهای مستقل گردوغبار، ارتفاع، جهت شیب و دما از روش رگرسیون مکانی استفاده شد. یافته ها: یافته ها نشان داد که جهت بیضوی مکانی سه برابر انحراف استاندارد شمال غربی جنوب شرقی است که نشان می دهد بیش از ۹۹ درصد این بیماری ها در این راستا گسترش دارد. شاخص $۸۲/۰$ موران نیز نشان دهنده وجود خودهمبستگی مکانی و تعداد بیماری در سطح معناداری ۹۹ درصد است. در مدل سازی مکانی جهت پیش بینی پراکندگی مکانی بیماری علامت مثبت ضرایب به دست آمده برای گردوغبار و دما با بیماری نشان دهنده ارتباط مستقیم و ضرایب منفی بین ارتفاع و شیب نشان دهنده رابطه غیرمستقیم با بیماری است. همچنین مدل سازی نشان داد که گردوغبار مهم ترین پارامتر در پیش بینی بیماری است. بحث و نتیجه گیری: مقدار $R^2 = ۸۲/۰$ بیانگر این است که مدل استخراج شده قادر است به طور کامل متغیر وابسته یعنی بیماری تنفسی در استان کردستان را با در نظر گرفتن متغیرهای مستقل محیطی پیش بینی کند. با استفاده از نقشه پیش بینی به دست آمده می توان مناطق در معرض ابتلا به بیماری تنفسی را در راستای بهبود فرآیند تصمیم گیری تخصیص و توزیع مکانی خدمات بهتر شناسایی کرد.

کلمات کلیدی:

گردوغبار، بیماری تنفسی، تحلیل مکانی، شاخص موران، کردستان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1287326>

